

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Hana Zimová.

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

č. 1

název	Dělení starověkých států
anotace	Výklad zaměřený na poznání života nejstarších civilizací. Součástí je také pracovní list.
očekávaný výstup	ZV - LMP Člověk a společnost – 2. stupeň D – popsat život v době nejstarších civilizací
druh učebního materiálu	Prezentace
druh interaktivity	Výklad
ročník	6.

1. Dělení starověkých států

- v předchozích hodinách jsme se seznámili s obdobím pravěku na území střední Evropy
- vývoj lidské společnosti neprobíhal na celém světě stejně
- u nás se rozvíjelo zemědělství, nástroje, došlo k nárůstu obyvatel v osadách, začala vznikat **města**

Písmo

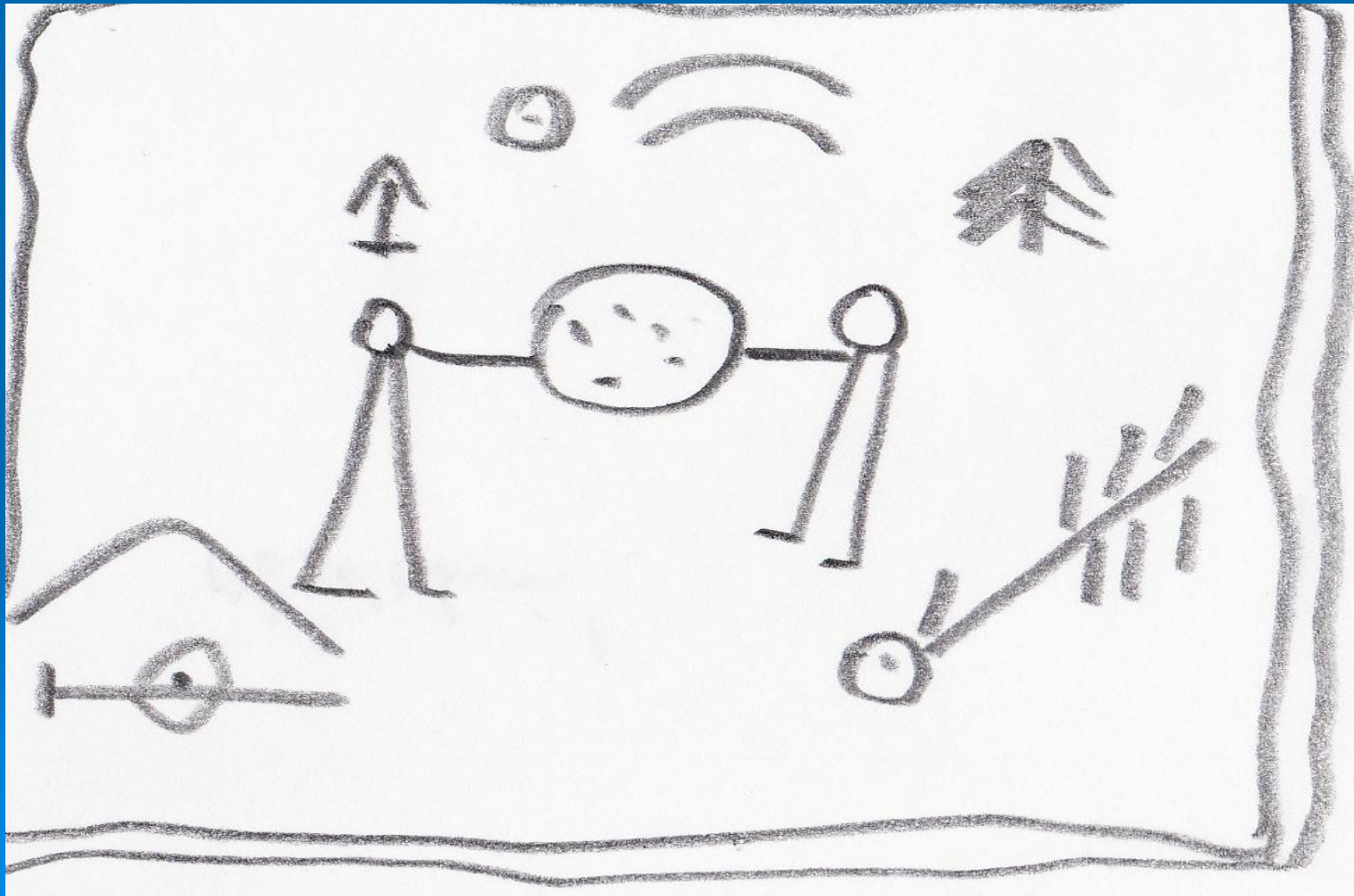
- jinde ve světě již byl vývoj mnohem dál, což dokazuje nález hliněné tabulky s obrázkovým písmem. Užíváním **písma** v Asii skončil pravěk a začal starověk
- asi 3 tisíce let př.n.l. začaly vznikat také **první státy** v oblastech s rozvinutým zemědělstvím – v Asii, v Africe
- v čele měst a osad stál **panovník**, který řídil veškerý život obyvatel v rámci státu (ne již v tlupách, kmenech)
 - byly to tzv. **městské státy**

Písmo

- s řízením státu panovníkovi pomáhali *úředníci*, kteří např. vybírali *daně*
- s řízením státu vznikala i potřeba zaznamenávat vše důležité, co souviselo s chodem státu
- tak se začalo používat *písmo* –
 - nejdříve *obrázkové*, které vyjadřovalo celé věty nebo slova
 - pak *znaky*, které vyjadřovaly jednotlivé slabiky a hlásky
- díky písmu poznáváme starověk i dnes, a to hlavně z nalezených písemných pramenů v Mezopotámii, Egyptě, Řecku, Římě

Obrázkové písmo

Zkus odhadnout, co obrázek vyjadřuje:

První státy

- první státy vznikaly na východě od Evropy – na tzv. **Blízkém východě**,
v **Mezopotámii** – mezi řekami Euphrat a Tigris
- byly zde dobré podmínky pro rozvoj zemědělství – úrodná půda, slunce, vláha

Sumerové

- tyto městské státy založili **Sumerové**
- ti také používali jako první **písmo** – nejdříve **obrázkové** = obrázky vyryté do hliněných destiček
- poté **klínové** = písmena hřebíkovitého tvaru
- zaznamenávali např. výši úrody, jaké zboží koupili a prodali, různé příběhy...

Sumerové - vynálezy

- Sumerové vynalezli **hrnčířský kruh**, později **vozy**, do kterých zapřahali koně
- stavěli **vodní kanály** k zavlažování půdy a **stupňovité chrámy – zikkuraty**, které po panovníkově paláci byly nejdůležitějšími stavbami ve městě

Klínové písmo

Mezopotámie - Asýrie

- na tyto státy byly ale pořádány *nájezdy* novými dobyvateli, kteří v Mezopotámii postupně vytvořili **dvě velké říše** (to již nebyly městské státy) – na severu **Asýrii** a na jihu **Babylónii**
- **Asyřané** byli velkými bojovníky, stali se dobrými válečníky. Vybudovali *armádu*, která měla těžké válečné vozy, luky, kopí – ve 2. tisíciletí př.n.l.
- hlavním městem bylo **Ninive**, kde postavili velkou *knihovnu* s mnoha tisíci hliněnými tabulkami

Mezopotámie - Babylon

- v **Babylónii** byl hlavním městem **Babylon**, král Chammurabi vytvořil první *sbírku zákonů*, tzv. **zákoník**, který nechal vytesat do skály, aby jej všichni stále viděli.

Palestina, Izrael

- další významnou oblastí byla **Palestina**, kde se usadily hebrejské kmeny
- ty si vytvořily vlastní stát – **Izrael** s hlavním městem Jeruzalémem. **Hebrejci** (později Židé) věřili v jednoho boha, tím vzniklo **židovské náboženství a starší část Bible – Starý zákon** V něm se pojednává např. o stvoření světa, dějinách Židů, **Desateru Božích přikázání** = základní pravidla chování
- [Pozn. Křesťané navázali na Starý zákon Novým zákonem, obě části pak tvoří Bibli]

Zdroje obrázků:

Všechny uveřejněné odkazy [cit. 2011-01-23] dostupné pod licencí Creative Commons – <http://wikimedia.org/>

Klínové písmo: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cuneiform_script.jpg

Zdroje:

MÜLLER, Oldřich. *Dějepis pro 2.stupeň základní školy praktické* . 1. díl. 1. vydání. Praha : Parta, 2008.

ISBN 9788073201128. s. 37-39.

KOHOUTKOVÁ, H., KOMSOVÁ, M. *Dějepis na dlani* . 2. vydání. Olomouc : Rubico, 2007.

ISBN 8073460653. s. 11-14.

